

Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 19. januar 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede [af videnskabsministeren (Helge Sander)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling har stillet ændringsforslag nr. 2-7. Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten har stillet ændringsforslag nr. 1 og 8.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 18. december 2009 og var til 1. behandling den 13. januar 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høring

Lovforslaget blev sendt i høring i forbindelse med fremsættelsen. Den 8. januar 2010 sendte videnskabsministeren de indkomne høringssvar til udvalget, og den 12. januar 2010 sendte videnskabsministeren et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Sammenhæng med L 95

Lovforslag nr. L 94 skal ses i sammenhæng med lovforslag nr. L 95, der er fremsat af undervisningsministeren, og som har været behandlet i Uddannelsesudvalget. L 95 indeholder bl.a. reguleringen af de særlige ydelser til deltagerne på de kompetenceudvidende kurser.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af videnskabsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1 og 8.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten bemærker følgende:

Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten støtter, at der tages skridt til at give dimittender et alternativ til ledighed. Arbejdsløsheden blandt nyuddannede er eksploderet det sidste år, og det er på høje tid at sætte ind for at nedbringe denne. Derfor stemmer partierne for lovforslaget ligesom partierne stemmer for regeringens 6 ændringsforslag. Sammenhængende med L 94 støtter partierne også lovforslag nr. L 95, der har til formål at sikre de studerende forsørgelse under det særlige kompetenceudvidende forløb.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten har dog også en række bekymringer:

For det første er der spørgsmålet om, hvad de studerende skal leve af i perioden imellem deres uddannelsesafslutning og starten på det særlige forløb. I denne periode gives der ikke SU, jf. svar på L 95, spørgsmål 1, og formentlig heller ikke kontanthjælp. Og den gruppe af unge, der vælger netop dette tilbud, har i sagens natur ikke let ved at finde arbejde. Nogle risikerer altså at stå uden indtægt i op til 3 måneder. Dette problem kan være medvirkende til, at færre unge får mulighed for at vælge tilbuddet om kompetenceudvidende forløb.

For det andet er partierne bekymrede for, at forløbene kan få karakter af ren opbevaring, idet det faglige indhold skal ligge inden for eksisterende studieområder. Det vil sige, at man ikke kan medtage jobsøgning, præsentationstræning, virksomhedskontakt, kompetencevurdering eller øvrige tiltag, der har fokus på at gøre den unge mere parat til at komme ud på arbejdsmarkedet.

Disse to bekymringer har ledt til, at Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten har stillet ændringsforslag til henholdsvis L 94 og L 95 på disse områder.

Mere overordnet skal det nævnes, at Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten stiller sig tvivlende over for, hvorvidt dette forslag kommer til at have en stor nok effekt. Venstre omtaler ordningen som et pilotprojekt, og der er i forslaget afsat finansiering til 575 forløb. Danmark står over for en høj generel ungdomsarbejdsløshed. Der er lige nu 60.000 unge arbejdsløse under 30 år, og dette dækker over såvel uddannede og nyuddannede fra alle typer af uddannelser som ufaglærte unge. Dette forslag er hverken nok til at løse dimittendudfordringerne isoleret set eller ungdomsarbejdsløsheden generelt.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten beklager, at der ikke er flere initiativer fra regeringen i den sammenhæng: at man ikke tog fat på jobskabelse, flere særordninger for dimittender og flere uddannelsespladser til de unge.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et mindretal (S, SF, RV og EL):

Til § 1

1) I *stk. 2* indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Dog kan op til 10 ECTS-point udgøres af andre aktiviteter, der kan styrke de nyuddannedes muligheder for at få job.«

[Mulighed for at aktiviteter, der ikke giver ECTS-point, kan udløse taxameter]

Af *ministeren for videnskab, teknologi og udvikling*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

2) *Stk. 1, nr. 2*, affattes således:

»2) ansøger er ved at afslutte sin første kandidatuddannelse, professionsbacheloruddannelse, erhvervsakademiuddannelse, videregående uddannelse på Økonomi- og Erhvervsministeriets område, overbygningsuddannelse fra designskolerne eller afsluttende uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstskoler, Den Danske Filmskole eller scenekunstuddannelser fra Statens Teaterskole, Aarhus Teater eller Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole,«.

[Inddragelse af yderligere uddannelser under reglerne]

3) I *stk. 1, nr. 6*, indsættes efter »forløb,«: »som vil give ansøger adgang til et lovreguleret erhverv, som den pågældende ikke i forvejen har adgang til, eller«.

[Anvendelse af særlige forløb til at erhverve kompetencer, der giver adgang til lovregulerede erhverv]

Til § 3

4) I *stk. 1, 3. pkt.*, udgår », som udbydes af universiteterne«.

[Præcisering af frit institutionsvalg]

5) I *stk. 2, 3. pkt.*, indsættes efter »professionsbacheloruddannelser«: »eller videregående uddannelser på Økonomi- og Erhvervsministeriets område«, og », som udbydes af de i 1. pkt. nævnte institutioner« udgår.

[Udvidelse af hjemmel med flere af Økonomi- og Erhvervsministeriets uddannelser og præcisering af frit institutionsvalg]

6) I *stk. 2, 4. pkt.*, ændres »professionsbacheloruddannelserne« til: »de videregående uddannelser«.

[Lovteknisk konsekvensændring]

7) *Stk. 3, 3. pkt.*, affattes således:

»Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at kun gennemførelse af nærmere bestemte kandidatuddannelser, overbygningsuddannelser fra designskolerne eller afsluttende uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstskoler, Den Danske Filmskole eller scenekunstuddannelser fra Statens Teaterskole, Aarhus Teater eller Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb.«

[Inddragelse af yderligere uddannelser på Kulturministeriets område under reglerne og præcisering af frit institutionsvalg]

Af et mindretal (S, SF, RV og EL):

Til § 4

8) Som 4. pkt. indsættes: »Aktiviteter, jf. § 1, stk. 2, 2. pkt., udløser den laveste takst, der er fastsat på det pågældende ministerområde.«

[Lovteknisk konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 8

Ændringsforslagene giver mulighed for, at ikke-ECTS-givende aktiviteter kan udløse taxameter og dermed være en del af det kompetenceudvidende forløb.

Andre aktiviteter, der kan styrke de nyuddannedes muligheder for at få job, omfatter undervisning og coaching i jobsøgning, branche- og kompetenceafklaring, præsentationsteknik, samtaleteknik m.v. Ved opgørelse af antal ECTS-point for andre aktiviteter, tages der udgangspunkt i, at 1 ECTS-point svarer til en arbejdsindsats for de studerende på 27-28 timer.

Ændringsforslag nr. 8 medfører, at andre aktiviteter, jf. det nye punktum, som er foreslået under ændringsforslag nr. 1, udløser den laveste takst for de uddannelser, der er omfattet af lovforslaget for det pågældende ministerområde.

Til nr. 2

Efter en nærmere gennemgang af beskæftigelsessituationen for nyuddannede på henholdsvis Kulturministeriets og Økonomi- og Erhvervsministeriets område er der fundet behov for at udvide den målgruppe, der kan tilbydes de særlige forløb. Kulturministeriet har således ønsket, at også nyuddannede fra scenekunstuddannelserne fra Aarhus Teater og Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole bliver omfattet. Tilsvarende har Økonomi- og Erhvervsministeriet ønsket, at ikke kun deres professionsbacheloruddannelser bliver omfattet, men også f.eks. skibsføreruddannelsen.

Som det fremgår af forslagens første led, vil de nyuddannede, der er omfattet af målgruppen, kun kunne deltage i et særligt forløb. Forløbet kan bestå af uddannelseselementer fra flere forskellige institutioner, men i så fald skal den pågældende være indskrevet ved én institution under hele forløbet, og den pågældende institution vil også have ansvaret for at udstede et samlet bevis for de gennemførte uddannelseselementer. Tilskud udbetales til den indskrivende institution.

Til nr. 3

I forbindelse med høringen er der flere høringsparter, der har gjort opmærksom på, at nye faglige kompetencer set i forhold til den netop gennemførte uddannelse ikke altid vil være det, der forbedrer en nyuddannedes beskæftigelsesmuligheder mest. Ved lovregulerede erhverv som f.eks. gymnasielærer kan der være krav om en meget specifik fagrække på den forudgående uddannelse for at få undervisningskompetence. Her vil muligheden for at supplere fagrækken med de manglende fag, sådan at undervisningskompetence opnås, afgørende forbedre den nyuddannedes beskæftigelsesmuligheder. Lovforslaget foreslås derfor ændret i overensstemmelse hermed.

Til nr. 4

Ændringsforslaget præciserer, at de nyuddannede, der er omfattet af adgangen til de særlige forløb, har adgang til at vælge netop det særlige forløb, som de mener tjener deres beskæftigelsesmuligheder bedst, og de er således ikke bundet i deres valg af institutionstype. For at ansøgeren skal få det nødvendige udbytte af forløbet, er det dog et krav, at den pågældende opfylder adgangskravene, som gælder for de fag, som det særlige forløb er sammensat med udgangspunkt i, jf. lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 7.

Til nr. 5 og 6

Ændringsforslagene er dels en konsekvensændring som følge af udvidelsen af målgruppen på Økonomi- og Erhvervsministeriets område, jf. ændringsforslag nr. 2, og dels er det en præcisering af det frie institutionsvalg, jf. ændringsforslag nr. 4.

Til nr. 7

Ændringsforslaget er dels en konsekvensændring som følge af udvidelsen af målgruppen på Kulturministeriets område, jf. ændringsforslag nr. 2, og dels er det en præcisering af det frie institutionsvalg, jf. ændringsforslag nr. 4.

Lars Christian Lilleholt (V) nfm. Henrik Høegh (V) Michael Aastrup Jensen (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Malou Aamund (V) Jesper Langballe (DF)

Mikkel Dencker (DF) Jørgen S. Lundsgaard (KF) Per Ørum Jørgensen (KF)

Kirsten Brosbøl (S) Rasmus Prehn (S) Benny Engelbrecht (S) Per Husted (S) Jonas Dahl (SF)

Hanne Agersnap (SF) Marianne Jelved (RV) fmd. Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 94

Bilagsnr.	Titel
1	Forslag til lov om særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede og høringsbrev og -liste, fra videnskabsministeren
2	Høringssvar, fra videnskabsministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
4	1. udkast til betænkning
5	Kopi af høringssvar vedrørende L 95, fra undervisningsministeren
6	Kommenteret høringsnotat og høringssvar, fra videnskabsministeren
7	Høringsnotat fra undervisningsministeren
8	Høringssvar fra Dansk Erhverv, fra videnskabsministeren
9	Kopi af høringssvar fra Professionshøjskolernes Rektorkollegium vedrørende L 95, fra undervisningsministeren
10	Ændringsforslag fra videnskabsministeren
11	2. udkast til betænkning
12	Kopi af L 95 – svar på spm. 1-4

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 94

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvor mange kandidater ministeren forventer der kan overgå direkte fra det netop færdiggjorte studie til de kompetenceudvidende kurser henholdsvis i det første og i det andet halvår, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke støttemuligheder under kursusforløbet der kan tilbydes for kandidaterne, der deltager i de kompetenceudvidende kurser, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor meget ministeren forventer at spare på arbejdsløshedsunderstøttelse til kursisterne på de kompetenceudvidende kurser, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om indskrivningstidspunktet ikke bør være fra påbegyndelsen af forløbet og ikke fra ansøgningstidspunktet, jf. bl.a. høringssvaret fra Aarhus Universitet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om coaching, virksomhedspraktik, kompetenceafklaring og særligt tilrettelagte elementer, som ikke er ECTS-pointgivende, kan indgå i de særlige kompetenceudvidende forløb, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om mulighederne for, at uddannelsesstederne kan få dækket omkostningerne ved arbejdsmarkedsrettede elementer, der ikke er ECTS-pointgivende, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan ministeren vil garantere, at de særlige kompeten-

---

ceudvidende forløb ikke fremtræder som et nyt 11. semester, der blot udskyder tidspunktet for registrering i ledighedsstatistikken, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 8 Spm. om, hvorledes ministeren vil sikre forløbene den nødvendige fleksibilitet i forhold til kandidaternes afslutningstidspunkt med henblik på at gøre det muligt, at deltagerne kan have løbende påstigning og afstigning i forløbet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om det vil påvirke søgningen til de særlige kompetenceudvidende forløb i negativ retning, at dimittenderne kan være uden nogen form for forsørgelsesgrundlag i perioden mellem uddannelsens afslutning og opstart af et udbudt forløb, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren forventer, at der under de foreslåede vilkår vil være en efterspørgsel efter de nye forløb, som svarer til det omfang, som bevillingsrammen giver mulighed for, jf. lovforslagets bemærkninger, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om en redegørelse for muligheden for at søge kontanthjælp i perioden mellem afsluttet uddannelse og påbegyndelse af det kompetenceudvidende forløb, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der giver mulighed for, at ikke-ECTS-givende aktiviteter kan udløse taxameter og dermed være en del af det kompetenceudvidende forløb, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå